

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U001927

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 23-05-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Максимчук Олена Вікторівна

2. Olena Maksymchuk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3063-0161

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 032

Назва наукової спеціальності: Історія та археологія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Історія та археологія

Дата захисту: 27-06-2025

Спеціальність за освітою: Соціологія

Місце роботи здобувача: Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Код за ЄДРПОУ: 02125639

Місцезнаходження: вул. Садова, буд. 2, Умань, Уманський р-н., 20300, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 8830

Повне найменування юридичної особи: Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Код за ЄДРПОУ: 02125639

Місцезнаходження: вул. Садова, буд. 2, Умань, Уманський р-н., 20300, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Код за ЄДРПОУ: 02125639

Місцезнаходження: вул. Садова, буд. 2, Умань, Уманський р-н., 20300, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 03.09.55

Тема дисертації:

1. Система духовної освіти в Київській єпархії XIX – початку XXст.: становлення та трансформації
2. The System of Spiritual Education in the Kyiv Eparchy of the XIX - early XX centuries: formation and transformation

Реферат:

1. Мета дослідження – комплексний аналіз процесу створення та функціонування духовно-навчальних закладів в Київській єпархії XIX – початку XX століття. Об'єкт дослідження – освітня діяльність Православної церкви у руслі імперської державної інкорпораційної політики щодо України. Предмет дослідження – процес формування та основні організаційні особливості функціонування духовно-навчальних закладів в Київській єпархії XIX – перших десятиліть XX століття. Методологія проведення роботи: Для реалізації мети дослідження автор послуговувався загально-історичними методами аналізу, синтезу, індукції, дедукції, історико-генетичним методом та історико-порівняльним, що дало можливість підготувати цілісну роботу про систему духовної освіти в Київській єпархії та її функціонування упродовж XIX – перших десятиліть XX століття. Практичне значення наукових результатів Практичне значення одержаних результатів дослідження

полягає в тому, що історіографічний огляд та сформована і охарактеризована джерельна база можуть стати відправною точкою для поглиблення дослідження функціонування системи духовної освіти, зокрема, у контексті повсякдення викладацько-вчительського, управлінського персоналу та учнівського контингенту духовних навчальних закладів. А досліджені положення дисертації та її висновки можуть використовуватися в освітньому процесі, зокрема, при вивченні історії та культури України XIX – початку XX ст., історії освіти в Україні, локальної історії та мікроісторії. Систематизований у додатках до дисертації фактологічний матеріал може слугувати для розвитку історичної біографістики, сприяти утвердженню антропологічного підходу до висвітлення історичного процесу. Область застосування: матеріали дослідження можуть бути використані для доповнення історії навчальних закладів, що перебували у духовному відомстві, для розвитку історико-краєзнавчих студій, для створення наукових праць з історії та культури України. Висновки: Дисертація є самостійно підготовленим рукописом за результатами дослідження автором задекларованої теми. У ній викладено авторське розуміння і бачення функціонування створеної Св. Синодом системи духовної освіти у XIX – на початку XX століття. Робота характеризується єдністю змісту, містить нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачкою досліджень, які мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення, свідчать про особистий внесок здобувачки в науку та достатньо повно оприлюднені у її наукових працях.

2. The purpose of the study is a comprehensive analysis of the process of creating and functioning of religious and educational institutions in the Kyiv Eparchy of the 19th - early 20th centuries. The object of the study is the educational activities of the Orthodox Church in the framework of the imperial state incorporation policy towards Ukraine. The subject of the study is the process of forming and the main organizational features of the functioning of religious and educational institutions in the Kyiv Eparchy of the 19th - first decades of the 20th century. Methodology of the work: To implement the purpose of the study, the author used general historical methods of analysis, synthesis, induction, deduction, historical-genetic method and historical-comparative, which made it possible to prepare a holistic work on the system of religious education in the Kyiv Eparchy and its functioning during the 19th - first decades of the 20th century. Practical significance of scientific results. The practical significance of the obtained research results lies in the fact that the historiographical review and the formed and characterized source base can become a starting point for deepening the study of the functioning of the spiritual education system, in particular, in the context of the everyday life of teaching, administrative personnel and student contingent of spiritual educational institutions. And the researched provisions of the dissertation and its conclusions can be used in the educational process, in particular, in the study of the history and culture of Ukraine of the 19th - early 20th centuries, the history of education in Ukraine, local history and microhistory. The factual material systematized in the appendices to the dissertation can serve for the development of historical biography, contribute to the establishment of an anthropological approach to the coverage of the historical process. Scope: the research materials can be used to supplement the history of educational institutions that were in the spiritual department, for the development of historical and local history studies, for the creation of scientific works on the history and culture of Ukraine. Conclusions: The dissertation is an independently prepared manuscript based on the results of the author's research on the declared topic. It sets out the author's understanding and vision of the functioning of the system of spiritual education created by the Holy Synod in the 19th - early 20th centuries. The work is characterized by the unity of content, contains new scientifically substantiated results of the research conducted by the applicant, which have scientific novelty, theoretical and practical significance, testify to the applicant's personal contribution to science and are sufficiently fully publicized in her scientific works.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Новий напрямок у науці і техніці

Публікації:

- 1. Максимчук О. В. Уманське духовне училище кінця XIX – початку XX століття у світлі нововиявлених джерел. Старожитності Лукомор'я. 2022. Вип. 1. С. 29-37.
- 2. Максимчук О. В. Світська преса Київської губернії про церковнопарафіяльне шкільництво наприкінці XIX – на поч. XX ст. (на прикладі одного повіту). Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: історичні науки. Том 37. 2022. Том 37. С. 80-92.
- 3. Максимчук О. В. Черкаське духовне училище (1818-1919 рр.) за нововиявленими історичними джерелами. Актуальні питання гуманітарних наук. Вип. 82. 2024. С. 70-80.
- 4. Максимчук О. В. Київські митрополити початку XIX ст. у процесі реформування вищої духовної освіти. Уманська старовина. 2025. Вип. 12. с. 20-31.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника /керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кузнець Тетяна Володимирівна

2. Tetiana Kuznets

Кваліфікація: д. і. н., професор, 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9282-110X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Код за ЄДРПОУ: 02125639

Місцезнаходження: вул. Садова, буд. 2, Умань, Уманський р-н., 20300, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кізлова Антоніна Анатоліївна

2. Antonina Kizlova

Кваліфікація: д. і. н., 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0610-1702

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"

Код за ЄДРПОУ: 02070921

Місцезнаходження: проспект Берестейський, буд. 37, Київ, 03056, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тригуб Олександр Петрович

2. Oleksandr Tryhub

Кваліфікація: д. і. н., професор, 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2056-3834

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Код за ЄДРПОУ: 23623471

Місцезнаходження: вул. 68 Десантників, буд. 10, Миколаїв, Миколаївський р-н., 54003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тацієнко Віталій Сергійович

2. Vitalii Tatsiienko

Кваліфікація: к. і. н., доцент, 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3372-9765

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Код за ЄДРПОУ: 02125639

Місцезнаходження: вул. Садова, буд. 2, Умань, Уманський р-н., 20300, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чучалін Олександр Петрович

2. Oleksandr Chuchalin

Кваліфікація: к. і. н., доцент, 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3876-8237

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Код за ЄДРПОУ: 02125639

Місцезнаходження: вул. Садова, буд. 2, Умань, Уманський р-н., 20300, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Священко Зінаїда Василівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Скус Ольга Володимирівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Прищеп Світлана Михайлівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна